

Terugdringen van emissies

Van onbewust (on)bekwaam naar bewust en slagvaardig

Tijdens de bestuurdersdag 2011 hebben bestuurders uit alle geledingen van CUMELA Nederland uitgebreid gediscussieerd over de mogelijkheden om de bedrijfsvoering van een cumelabedrijf te verduurzamen. In een serie belichten we de mogelijkheden om ze op het bedrijf door te voeren. Deze maand het thema emissies.

Schone lucht, een schone bodem en schoon water. Dat zijn de wensen van de maatschappij waaraan ook van de cumelasector een bijdrage wordt verwacht. Grofweg kan worden gesteld dat emissies richting de lucht (uitlaatgassen) grotendeels afkomstig zijn van de inzet van machines met verbrandingsmotoren. Emissies richting bodem en water zijn grotendeels afkomstig van de inzet van hulpstoffen (meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen) en het omgaan met waswater en afval op de eigen locatie.

Emissieloos?

De afgelopen dertig jaar zijn er grote slagen gemaakt op het gebied van de luchtmissies, mede ingegeven door wet- en regelgeving. Sectoren waarvoor we werken, worden er immers op afgerekend als emissies niet verder worden teruggedrongen (strengere aanwendingsnormen, snijden in de grootte van de veestapel, minder beschikbare bewasbeschermingsmiddelen). Voor bedrijven die in verstedelijkt gebied werken, zijn er eisen vanwege de fijnstofproblematiek. Deze zijn nu nog gericht op zwaardere bedrijfsauto's, maar kunnen ook gaan gelden voor het werkmaterieel. Een cumelabedrijf zonder emissies lijkt nu nog een utopie, maar met de steeds strengere emissie-eisen voor motoren gaan we wel die richting op. Toch zijn er zeker nog volop kansen en mogelijkheden om nu al emissies terug te dringen in de dagelijkse bedrijfsvoering; niet alleen richting de lucht, maar ook richting bodem en water. Bij klanten is de sector al gewend om zo te werken dat er minder emissies optreden. Dit zien we zowel bij het aanwenden van meststoffen als bij gewasbeschermingsmiddelen. Zorgvuldig werken begint bij het zich realiseren dat het essentieel is steeds na te denken bij de dingen die we doen. Daarbij worden we ook meer en meer geholpen door technische hulpmiddelen in de vorm van GPS-technieken en stuurautomaten.

Waswater spuitmachine

Het reinigen van de spuit mag niet op de gangbare wasplaats die via een olie- en vetafscheider afwatert richting oppervlaktewater of riool. De beste optie is om de spuit tijdens de laatste spuitgang leeg te spuiten en in het veld uitwendig te reinigen. Wil je de spuit in- en of uitwendig reinigen op de eigen locatie, dan is stap één om dit waswater op te vangen in een put, tank of IBC. Dit water kan vervolgens worden afgevoerd richting een verwerker of worden hergebruikt. Er komen steeds meer alternatieven beschikbaar om (was)water met gewasbeschermingsmiddelen binnen de eigen inrichting te verwerken door middel van een biofilter, fytozak of osmosezakken.

Voorkom nodeloos stationair draaien

Het is misschien een open deur. Machines staan nog regelmatig uit (aangeleerde) gewoonte stationair te draaien. Het terugdringen van het stationair draaien van machines (bijvoorbeeld tijdens pauzes of 'even' wachten tijdens het werk) leidt meteen tot het beperken van emissies. Daarnaast daalt het brandstofverbruik en loopt de urenteller van de machine niet door. Menig leverancier biedt nu de mogelijkheid van start-stopsystemen aan.

Droog reinigen als dat kan

Het (voor)reinen van machines met behulp van perslucht betekent minder waswater en zorgt dus ook voor een lagere belasting van de slibvangput en olieafscheider. Je laat aanhangende grond daar waar die vandaan komt. Natuurlijk is droog reinigen niet altijd de oplossing voor alle grondsoorten en weersomstandigheden.

De winst van duurzaamheid

Kansen

Voldoen aan regelgeving heeft er toe geleid dat tegenwoordig begrippen als vloestofdichte vloeren, wasplaats, afvalinzameling en -scheiding (steeds meer) gemeengoed zijn geworden. Ondernemers willen zelf ook steeds meer stappen maken om de spreekwoordelijke puntjes op de i te zetten. Laten zien dat een bedrijf actief bezig is om emissies terug te dringen, draagt eraan bij dat het bedrijf geaccepteerd en gewaardeerd blijft in de directe omgeving en zich onderscheidt ten opzichte van andere bedrijven. Wilt u binnen uw bedrijf werkwijzen (gewoonten) veranderen, dan is het zaak dit te bespreken met de medewerkers binnen het bedrijf. Laat zien wat het gevolg is van een bepaalde werkwijze en motiveer ze om zelf oplossingen aan te dragen. Maak concreet wat u wilt bereiken en laat ook zien wat de vooruitgang is en wat het resultaat is.

Tekst: **Maurice Steinbusch, secretaris agrarisch loonwerk**

Duurzaamheid op de bestuurdersdag 2011

Naast de meer uitgewerkte onderwerpen in de andere kaders zijn er door de bestuurders meer mogelijkheden genoemd die zij zien om emissies richting bodem, water en lucht terug te dringen in de bedrijfsvoering van cumelabedrijven. Doe er uw voordeel mee!

- Beperk het aantal voertuigbewegingen. Bestel in één keer onderdelen in plaats van meerdere keren. Dit scheelt de koerier of de eigen bedrijfsauto kilometers.
- Stem de in te zetten machine af op het uit te voeren werk.
- Kijk of het aantal werkgangen is te beperken, bijvoorbeeld door het combineren van mestaanwending met vloeibare kunstmest.
- Ruim 'rommel' op het terrein meteen op. Dit nodigt minder uit tot meer rommel en is voor iedereen aangenamer werken.
- Geef inzicht in het brandstofverbruik en de energiekosten.
- Plan tijdig onderhoud in.
- Check regelmatig de werking van de olie- en vetafscheider.
- Check machines regelmatig op lekvrij draaien. Is er een lekkage, verhelp deze dan meteen en zorg dat de olie wordt opgeruimd door middel van absorptiedoeken- of -korrels.
- Let bij aanschaf machines op mogelijkheden van motortoe- renbeheer en brandstofverbruik.

In deze rubriek behandelen we iedere maand een onderwerp op het gebied van aanbestedingen en het aannemen van werken. Heeft u ook een vraagstuk, laat het CUMELA Nederland weten.

IN KORT BESTEK

Korting bij te late oplevering

Beste Jan,

Ik heb medio oktober de aanleg van een gras-oefenhoek afgerond en speelklaar opgeleverd. Dit is zes weken later dan in het bestek afgesproken. De opdrachtgever wil nu op de eindafrekening een korting toepassen van € 1426,- (42 dagen à € 75,-). Bovendien wil hij dat ik de schadeclaim van € 1000,- van de voetbalvereniging betaal, omdat die niet tijdig gebruik van het veld kon maken.

Beste aannemer,

Volgens paragraaf 42 UAV 1989 kan de opdrachtgever de aannemer wegens te late oplevering kortingen op de aanneemsom opleggen. Het doel daarvan is een prikkel tot tijdige oplevering en het is een gefixeerde schadevergoeding.

Uit de stukken begrijp ik dat u niet vooraf bent overeengekomen om schadeclaims van derden te betalen bij te late oplevering. De kortingsregeling kan niet worden omzeild door naast of in plaats daarvan een schadevergoeding te vragen wegens te late oplevering. De schadeclaim zou ik dus resoluut van de hand wijzen.

Een opdrachtgever mag geen beroep doen op de kortingsregeling als hij geen enkele schade heeft geleden door de te late oplevering. In dit geval geeft de opdrachtgever aan schade te hebben geleden. De korting is echter verkeerd berekend. Deze zou maximaal dertig werkdagen à € 75,- is € 1028,- kunnen bedragen. De te late oplevering is deels te wijten aan veel regen, maar dat is een voorkomend verschijnsel in Nederland en dus een normaal aannemersrisico. Daarnaast heeft u het terrein in de eindfase een paar weken niet kunnen betreden wegens werkzaamheden van derden in opdracht van de opdrachtgever. Met u heeft geen vroegtijdige afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden van derden, zodat zelfs te beredeneren is, dat u daardoor onnodig kosten heeft gemaakt, die u op grond van de UAV zou kunnen claimen. Je zou kunnen spreken van overmacht. Artikel 42 lid 3 van de UAV zegt dat dan geen korting kan worden opgelegd. Tot slot biedt artikel 94 van boek 6 van het Burgerlijk Wetboek de rechter (of de arbiter) de mogelijkheid om een overeengekomen boete - dus ook de korting uit de UAV - te matigen "indien de billijkheid dit klaarblijkelijk eist".

Al met al genoeg redenen om de hoogte van de korting verder te betwisten. Een halvering lijkt mij op zijn plaats.

Jan van der Leij

Beleidsadviseur GWW